

Complete methode voor individueel- en groepsonderwijs

Vioolwereld

Online:
Demonstratievideo's
Meespeeltracks
Begeleidingspartijen voor piano en viool

1

e|m|m

Nico Dezaire
Jaap Kastelein

- Goed staan en de viool goed vasthouden
- Muzikale elementen: ritme, melodie en harmonie
- Pizzicato op één snaar
- Violdiagram
- Ritme tokkelen

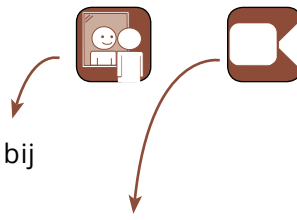

Techniek:

1.1 Goed staan

* Als je dit logo ziet, kun je de oefening het best voor een spiegel doen, zodat je goed bij jezelf kunt zien hoe alles eruitziet.

* Als je dit logo ziet, kun je een video bekijken. Ga daarvoor naar www.vioolwereld.nl. Hoe je kunt inloggen, lees je op blz. 2.

←
1. Plaats je voeten in een V-vorm. Zet ze iets uit elkaar en maak goed contact met de grond.

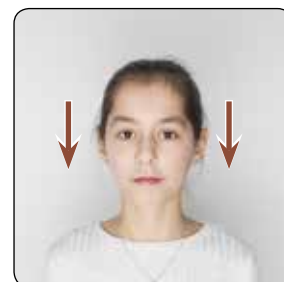
→
2. Hang met je bovenlichaam voorover, zak een beetje door je knieën en laat je armen bungelen. Adem een keer helemaal *uit* en daarna weer *in*. Nu voel je hoe de adem door je buik gaat.

3. Zwaai nu beide armen tegelijk een paar keer zo ver mogelijk naar voren en naar achteren. Ontspan alle spieren van je armen. Voel nu hoe je armen op een natuurlijke manier bewegen in je schouders en ellebogen. Blijf goed ademhalen.

4. Al zwaaiend met je armen kom je rustig overeind en ga je rechtop staan. Houd daarbij de knieën licht gebogen. Stop met zwaaien, maar laat je armen rustig uitzwaaien totdat ze stilhangen. Voel nu hoe zwaar de armen langs je lijf hangen. Adem steeds goed door.

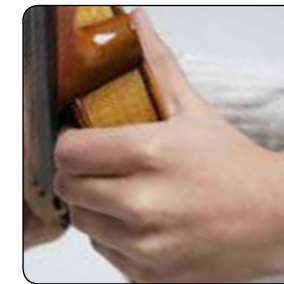

→
5. Trek je schouders een paar keer op en laat ze weer 'vallen'. Zo maak je je schouders los, waardoor je ontspannen kunt spelen.

Techniek:

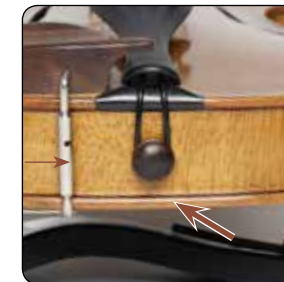
1.2 De viool goed vasthouden

←
1. Houd de viool in de gitaarhouding tegen je buik, met vier vingers op het bovenblad. Houd de linkerduim tegen het achterblad.

2. Plaats je voeten zoals je op deze foto kunt zien. Zet de linkervoet iets verder naar voren. Wieg met je lichaam van links naar rechts en blijf dan stilstaan, met beide voeten goed op de grond. Houd je benen recht met je knieën licht gebogen. Het moet allemaal ontspannen blijven voelen. Blijf goed ademhalen.

←
3. Draai je hoofd naar rechts en leg de schoudersteun van de viool op je linkerschouder. Houd daarbij de knop onder aan de viool tegen het midden van je hals. Laat de viool iets naar links wijzen.

4. Draai nu je hoofd richting viool en leg je kin in de kinhouder. Houd je hoofd steeds rechtop en de viool zo plat mogelijk (horizontaal). Ontspan de grip van de linkerhand op de viool. Dat is belangrijk, omdat je later met deze hand de snaren bespeelt.

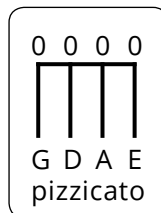
←
5. Houd de linkerelleboog recht onder de viool en ontspan de hele arm. Laat je rechterarm losjes langs je lichaam hangen.

Horen & spelen: ritme, melodie en harmonie

3.4 Imitatiespel in de les

Deze oefening doe je samen met je docent. Gebruik hierbij de tonen uit het diagram.

1. Je docent tokkelt *ritmes* voor op één snaar, die jij moet proberen na te spelen.
2. Je docent tokkelt *melodietjes* voor op verschillende snaren.
3. Je docent tokkelt korte stukjes op twee, drie of vier snaren tegelijk (*harmonie*).
4. Je docent maakt de stukjes steeds een beetje moeilijker, waarbij hij afwisselt tussen melodie en harmonie.

Variaties

- * Jij speelt voor en je docent speelt na.
- * Je kunt dit spel ook met je medeleerlingen doen.

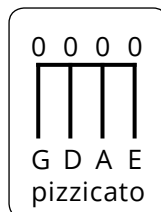

sticker

Horen & spelen: melodie en harmonie

3.5 Imitatiespel thuis

Luister naar de mp3 met de naam '3.5 Imitatiespel melodie en harmonie' en tokkel de violist na. Hij gebruikt de tonen uit het diagram. Na elk melodietje dat jij nagespeeld hebt, hoor je een korte pauze. Dan komt er een nieuw melodietje. Als je deze oefening een paar keer doet, merk je dat je steeds gemakkelijker in de maat kunt spelen.

Speeltip

- * Vanaf het fragment waar je vier snaren tegelijk moet tokkelen, haal je je rechterduim los van de toets.

Informatie:

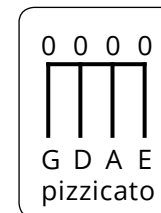
Elementen van de muziek

Dynamiek is de afwisseling van zachte en luide tonen in de muziek. Het is eigenlijk het verschil in volume. Een van de vormen van dynamiek is *echodynamiek*.

Horen & spelen:

3.6 Imitatiespel in de les met echo's

Deze oefening doe je samen met je docent. Gebruik hierbij de tonen uit het diagram.

1. Je docent tokkelt luide melodietjes voor, die jij zacht moet naspelen. Je speelt dus *echo's*.
2. Je docent maakt de melodietjes steeds een beetje moeilijker.

Variaties

- * Jij speelt luid voor en je docent speelt zacht na.
- * Je kunt dit spel ook met je medeleerlingen doen.

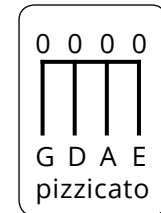

sticker

Spelen:

3.7 Improvisatie met echo's

1. Luister naar de mp3 met de naam '3.7 Improvisatie met echo's - demo'. Je hoort hier een voorbeeld dat alleen bedoeld is om naar te luisteren, niet om na te spelen. De violist die je hoort, speelt steeds melodietjes die hij zacht herhaalt. Hij gebruikt de tonen uit het diagram. Na elk melodietje hoor je een korte pauze.
2. Maak nu zelf een lossesnarenimprovisatie bestaande uit korte melodietjes die je steeds zacht herhaalt (echo).

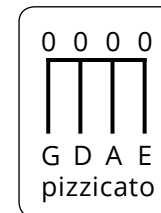

sticker

Horen & spelen:

3.8 Naspeelliedje: First Blues

1. Luister naar de mp3 met de naam '3.8 First Blues - demo'. De violist gebruikt hierbij de tonen uit het diagram. Let bij het luisteren op de volgende dingen:
  - op welke snaren speelt de violist?
  - welk ritme speelt hij?
  - wanneer speelt de violist wel en wanneer niet?
  - hoor je herhalingen in het liedje?
  - wanneer wordt er luid en zacht gespeeld?

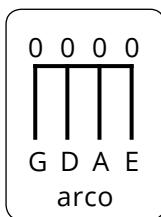
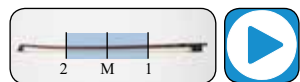
2. Tokkel nu eerst het liedje zonder de opname.
3. Luister dan nog een keer om te horen of je het goed hebt gedaan. Probeer daarna mee te tokkelen met de opname.
4. Tot slot probeer je mee te spelen met de mp3 met de naam '3.8 First Blues - meespeelversie'.

Lezen

11.6 Ritme lezen, notenwaardenmix

1. Luister naar de mp3 met de naam '11.6 Ritme lezen - notenwaardenmix 1' en lees de oefening hieronder mee. De regel wordt vier keer gespeeld, achtereenvolgens op de G-, D-, A- en E-snaar. Na vier maten stopt de viool (vier kwartrusten), maar hoor je de puls doorgaan.
2. Klap de oefening de eerste keer (wanneer de G-snaar klinkt) mee met de opname en tel de puls hardop mee.
3. Je mag nu kiezen of je de oefening met of zonder de opname speelt. Probeer tijdens het spelen te denken aan de tellen van de maat. Strijk met het aangegeven gedeelte van de stok (hoe korter de notenwaarde, hoe korter de streek).

Speeltips

- * Strijk de halve noten tussen 1 en 2.
- * Strijk de kwartnoten tussen 1 en M.

1^e x G
2^e x D
3^e x A
4^e x E

4. Zoek op de website de mp3 met de naam '11.6 Ritme lezen - notenwaardenmix 2' en doe dezelfde opdrachten als hierboven. Let op: de kwartnoten strijk je tussen 1 en M of tussen 2 en M.

1^e x G
2^e x D
3^e x A
4^e x E

5. Zoek op de website de mp3 met de naam '11.6 Ritme lezen - notenwaardenmix 3' en doe dezelfde opdrachten als hierboven. Let op: de kwartnoten strijk je tussen 1 en M of tussen 2 en M.

1^e x G
2^e x D
3^e x A
4^e x E

Informatie:

Vraag en antwoord

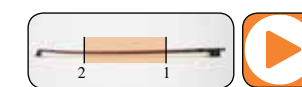

Liedjes en melodietjes hebben een bepaalde opbouw. Soms is dat een zogenaamde vraag-en-antwoordstructuur. De naam zegt het al: eerst komt er een vraag (bijv. 'Wat leer jij op school?') en dan volgt het antwoord (bijv. 'Daar leer ik vioolspelen!'). Dit kun je ook doen met een melodie. Je speelt bijvoorbeeld eerst een melodietje omhoog (vraag) en daarna een melodietje omlaag (antwoord).

Spelen:

11.7 Improvisatie: vraag en antwoord

Deze oefening doe je samen met je docent.

1. Luister naar de mp3 met de naam '11.7 Improvisatie: vraag en antwoord - demo'. De violisten spelen steeds een vraag en antwoordstructuur, telkens op een andere snaar. Na elk fragment hoor je een korte pauze.
2. Improviseer nu samen met je docent of medeleerlingen een aantal vraag-en-antwoordliedjes. Bepaal van tevoren wie er begint (dus wie de vraag stelt) en wie als tweede komt.

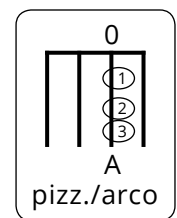
Speeltips

- * Bij de vraag kan de speler beter niet op de losse snaar eindigen.
- * Het werkt goed als de tweede speler begint op de toon waarop de eerste speler is geëindigd, maar wel eindigt op de losse snaar.
- * Als in het antwoord de muzikale ideeën van de vraag terugkeren (bijv. een mooi ritme), wordt de improvisatie nog mooier.

Spelen:

11.8 Het kuikentje piept

1. Luister naar de mp3 met de naam '11.8 Het kuikentje piept - demo'.
2. Bekijk de tabulatuur aandachtig.
3. Klap het ritme.
4. Strijk het ritme op de A-snaar (tijdens de les: je docent speelt de melodie mee).
5. Tokkel het liedje.
6. Strijk het liedje mooi vloeiend.

A(x3214)0

Bulgaars volksliedje

A 0 0 1 1 | 2 2 3 | 2 2 3 | 2 2 1 |

A 0 0 1 1 | 2 2 3 | 2 2 3 | 2 1 0 ||

Dit teken geeft aan dat het stuk is afgelopen. Het is een *eindmaatstreek*.

Lezen
16.6 In de sneeuw

Dit liedje bestaat alleen uit hele noten en wordt gespeeld op de G-, D-, A- en de E-snaar.

1. Luister naar de mp3 met de naam '16.6 In de sneeuw - demo' en lees de melodie die de violist speelt hieronder mee.
2. Noem de notennamen op.
3. Strijk al lezend de melodie zonder begeleiding van de mp3.
4. Tokkel nu mee met de mp3 met de naam '16.6 In de sneeuw - demo'
5. Strijk nu mee met de violist op de mp3 met de naam '16.6 In de sneeuw - meespeelversie'.

Musical notation for 'In de sneeuw' in 4/4 time. The first staff shows measures 1-8 with notes G4, D4, A3, G3, D3, A2, G2, and F2. The second staff shows measures 9-16 with notes E2, D2, C2, B1, A1, G1, F1, and E1. Performance markings include 'pizz./arco' and 'V'.

Lezen
16.7 Oostenwind

Dit liedje bestaat alleen uit halve noten en wordt gespeeld op de G-, D-, A- en de E-snaar. Volg het stappenplan van les 16.6, maar gebruik de juiste mp3's.

Musical notation for 'Oostenwind' in 4/4 time. The first staff shows measures 1-8 with half notes G4, D4, A3, G3, D3, A2, G2, and F2. The second staff shows measures 9-16 with half notes E2, D2, C2, B1, A1, G1, F1, and E1. Performance markings include 'pizz./arco' and 'V'.

Lezen
16.8 Wandeling

Dit liedje bestaat alleen uit kwartnoten en wordt gespeeld op de G-, D-, A- en de E-snaar. Volg het stappenplan van les 16.6, maar gebruik de juiste mp3's.

Musical notation for 'Wandeling' in 4/4 time. The first staff shows measures 1-8 with quarter notes G4, D4, A3, G3, D3, A2, G2, and F2. The second staff shows measures 9-16 with quarter notes E2, D2, C2, B1, A1, G1, F1, and E1. Performance markings include 'pizz./arco' and 'V'.

Lezen **18.6 Lenteliedje**

Volg het stappenplan van les 18.5, maar gebruik de juiste mp3's.

Lezen **18.7 Bekende klanken**

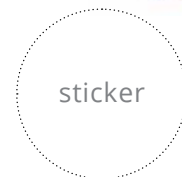
Volg het stappenplan van les 18.5, maar gebruik de juiste mp3's.

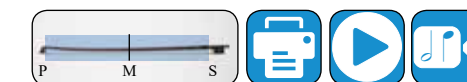
Lezen **18.8 Rustig aan**

Volg het stappenplan van les 18.5, maar gebruik de juiste mp3's.

Lezen **18.9 Avondstemming**

Volg het stappenplan van les 18.5, maar gebruik de juiste mp3's.